

Партнерите од конзорциумот и градоначалникот на Даблин, Cllr Ray McAdam, на финалната конференција на Houses4Autism, The Woodquay Venue, Даблин, 24 април 2026 година.

За настанот

Во петок, на 24 април 2026 година, **INSIDE EU — Институтот за студии за социјална инклузија, разновидност и ангажман** — ја организираше финалната конференција на Erasmus+ проектот **Houses4Autism** во The Woodquay Venue во Даблин.

Под наслов „**Иновации и инклузија во акција**“, настанот ги обедини партнерите од конзорциумот од ЕУ (Stando, Voice for Autism, Blue Firefly), креаторите на политики, истражувачите, едукаторите, возрастните лица со аутизам и нивните семејства, со цел да се одбележат три години заедничка работа финансирана од ЕУ, насочена кон

Главни резултати

Тригодишната соработка финансирана од ЕУ резултираше со значаен сет на слободно достапни материјали:

- Меѓународен истражувачки извештај базиран на докази за состојбата на поддржаното домување за лица со аутизам
- Сеопфатна наставна програма за едукатори на возрастни
- Прирачник за едукатори на возрастни
- VR игра со интерактивни сценарија кои симулираат реални домашни средини
- „Train-the-trainer“ обука за едукатори на возрастни

поддршка на независното живеење на возрасните лица со аутизам.

Во центарот на настанот беше презентацијата на **виртуелната реалност (VR) алатка за обука** на проектот — имерзивна, специјално дизајнирана средина која им помага на возрасните лица со аутизам да развиваат секојдневни животни вештини во безбедна средина со низок степен на анксиозност.

Отворање и клучни говорници

Конференцијата беше свечено отворена од градоначалникот на Даблин, Cllr Ray McAdam, кој го опиша проектот како пример за иновација во својата најдобра форма — насочена кон човекот, водена од јасна цел и дизајнирана со принципи на инклузивност. Тој се осврна на неодамна усвоената тригодишна стратегија на Градскиот совет на Даблин за „Autism Friendly City“ и ја истакна виртуелната реалност (VR) како вистинска алатка за зајакнување, нагласувајќи дека таа не е само технолошка новина, туку средство за градење самодоверба и отстранување на бариерите за целосно учество во општествениот и заедничкиот живот.

На конференцијата присуствуваше и пратеникот Rory Hearne TD, кој сподели значајни согледувања за критичната поврзаност помеѓу аутизмот, нестабилноста во домувањето и ризикот од бездомништво. Поврзувајќи се со конкретни случаи од практиката, тој ја истакна итноста на политичките предизвици што проектот ги адресира.

Свој придонес даде и Jemma Lee од Leargas, националната Erasmus+ агенција на Ирска, која говореше за значењето на проектот во поширокиот контекст на образованието на возрасни.

Поддршка од министерство

Министерката за деца, попреченост и еднаквост, Norma Foley TD, иако не беше во можност да присуствува лично, упати писмена порака на поддршка, во која го истакна проектот како значаен пример за успешно искористување на новите технологии и соработка со европски партнери во насока на унапредување на квалитетот на живот на лицата со попреченост.

Во своето обраќање, таа изрази и искрена почит кон покојниот Dirk van der Merwe, чиј придонес и наследство беа силно почувствувани и одбележани во текот на целиот настан.

Присутни учесници на финалната конференција на проектот Houses4Autism, одржана во The Woodquay Venue, Даблин.

Клучни истражувачки наоди

Оригиналот меѓународно истражување на INSIDE EU, спроведено во земјите партнери од конзорциумот, открива значителен и континуиран јаз помеѓу образовните достигнувања и реалните исходи во независното живеење кај возрасните лица со аутизам:

- 55–82% од возрасните лица со аутизам имаат високо образование
- Сепак, само 14–45% живеат самостојно
- Само 5% живеат сами, додека 65% продолжуваат да живеат со своето семејство
- 100% од испитаниците нагласуваат потреба

Што следува понатаму

По завршувањето на конференцијата, Сина Светулка е фокусиран на претворање на резултатите од проектот во одржливо влијание, преку активно вклучување на креаторите на политики и придонес во националните и европските дебати за аутизмот, независното живеење и инклузијата на лицата со попреченост.

Како невладина организација Сина Светулка го проширува и својот опсег на активности, со воведување на обуки наменети за наставници во основното образование, како и со континуиран развој на мултисекторски

од подобрена обука за професионалците во областа на аутизмот

Овие наоди укажуваат на системска неусогласеност помеѓу формалното образование и практичните, социјалните и срединските предуслови неопходни за поддршка на самостојниот живот.

Тие ќе претставуваат основа за застапувачките активности и креирањето политики на INSIDE EU на национално и европско ниво, и се директно интегрирани во дизајнот на VR алатката за обука и едукативната програма на проектот.

програми за инклузија базирани на истражувањата од проектот Houses4Autism.

Сина Светулка и партнерите од конзорциумот со нетрпение ја очекуваат понатамошната соработка со партнери, креатори на политики и практичари кои ја споделуваат заложбата за инклузија.

За повеќе информации, пристап до едукативниот пакет или можности за соработка, пишете ни на e-mail: sina.svetulka@gmail.com

**Erasmus+ Project Reference: 2023-1-IE01-
KA220-ADU-000152794**

Christian Sweeney, извршен директор на INSIDE EU, се обраќа на присутните на конференцијата

Презентација на VR апликацијата за поддршка на стекнување вештини за независно живеење, презентирана од проф. д-р Јасмина Трошанска.

VR презентација

Еден од најпечатливите моменти на настанот беше можноста учесниците од прва рака да ја искусат VR алатката за обука на проектот Houses4Autism. Развиена во соработка со партнерите од конзорциумот, алатката ги воведува возрасните лица со аутизам во симулирани домашни средини — од кујна до дневна соба — каде што можат да вежбаат секојдневни активности со сопствено темпо, во смирена и поддржувачка средина.

Реакциите на присутните беа исклучително позитивни; многумина истакнаа дека гледањето на алатката во практична примена ги оживеа истражувачките наоди на начин што ниту една презентација сама по себе не би можела да го постигне.